

Kvalitetsrapport för Täbys kommunala grundskolor läsåret 2023/2024

Barn- och grundskolenämnden

2024-10-17

Dnr BGN 2024/115-61

Innehåll

Chef Barn och utbildnings sammanfattande kommentar	3
Inledning	4
Prioriterade utvecklingsområden	5
Hållbart lärande	5
Utvecklad undervisningskvalitet	6
Barn- och grundskolenämndens mål	9
Underlag för bedömning av måluppfyllelse	9
Eleverna når höga kunskapsresultat	10
Kunskapsresultat, årskurs 3	10
Kunskapsresultat, årskurs 6	15
Kunskapsresultat, årskurs 9	17
Sammanfattande analys av elevernas kunskapsresultat	26
Betygsresultat i relation till resultat på nationella prov, årskurs 6 och 9	27
Förtroendet för de pedagogiska verksamheterna är högt	30
Elevernas nöjdhet med sin skola	30
Elevernas nöjdhet med sitt fritidshem	32
Elevernas upplevda trygghet i sin skola	33
Elevernas upplevda trygghet i sitt fritidshem	34
Sammanfattande analys, förtroendet för de pedagogiska verksamheterna	35
Elevernas hälsa främjas i de pedagogiska verksamheterna	37
Den sociala miljön i skolan	37
Elevernas trivsel och mående i skolan	39
Sammanfattande analys, elevernas hälsa	40

Chef Barn och utbildnings sammanfattande kommentar

Täbys kommunala grundskolor håller en fortsatt hög kvalitet vilket blir synligt bland annat i elevernas kunskapsresultat. Kunskapsresultaten i årskurs 9 ligger på en hög nivå avseende såväl genomsnittligt meritvärde som andelen elever som fått godkänt betyg, dvs minst E, i alla ämnen, liksom andelen som blivit behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram. Täbys resultat ligger på en fortsatt hög nivå även i förhållande till både länet och riket.

Förtroendet för de pedagogiska verksamheterna är högt, vilket blir synligt i resultaten från brukarundersökningen Våga Visa. Eleverna i Täbys verksamheter är överlag nöjda med sin skola, och elevernas hälsa främjas i de pedagogiska verksamheterna. En stor andel av eleverna anger att de känner sig trygga både i skolan och på fritidshemmet. Måluppfyllelsen avseende både elevers nöjdhet och upplevda trygghet ligger i nivå med genomsnittet för samtliga deltagande kommuner i Våga Visa.

Ett utvecklat tvärprofessionellt samarbete mellan elevhälsan, lärare och övrig skolpersonal, liksom det pågående forsknings- och utvecklingsarbetet som syftar till att utveckla undervisningskvaliteten och bedömarkompetensen inom de kommunala grundskolorna, bedöms ha bidragit till den goda måluppfyllelsen avseende kunskapsresultat och upplevd trygghet.

Det pågående forsknings- och utvecklingsarbetet som syftar till att utveckla undervisningskvaliteten och bedömarkompetensen inom de kommunala grundskolorna påvisar progression, och fortsätter under läsåret 2024/2025.

Genom ett systematiskt kvalitetsarbete med långsiktighet i skolutvecklingsarbete och pedagogiska strategier tar Täby ytterligare steg mot Sveriges högsta utbildningskvalitet.

Inledning

Enligt skollagens fjärde kapitel ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen ska genomföras även på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever, och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Denna rapport är en sammanställning av det systematiska kvalitetsarbetet i Täby kommuns kommunala grundskolor för läsåret 2023/2024. Rapporten tar utgångspunkt i hur skolorna har arbetat för att nå verksamhetsplanens mål, och beskriver måluppfyllelsen i förhållande till barn- och grundskolenämndens mål:

- *Förtroendet för de pedagogiska verksamheterna är högt*
- *Eleverna når höga kunskapsresultat*
- *Elevernas hälsa främjas i de pedagogiska verksamheterna*

Rapporten inleds med en beskrivning av hur skolorna har arbetat med två av nämndens utvecklingsområden som valts ut som verksamhetsområde utbildnings prioriterade områden läsåret 2023/2024.

Prioriterade utvecklingsområden

Två delar ur barn- och grundskolenämndens utvecklingsområden har valts ut som prioriterade områden för kommunens grundskolor:

- *Hållbart lärande*
- *Utvecklad undervisningskvalitet*

Nedan följer en sammanfattning av hur skolorna har arbetat med respektive område under läsåret 2023/2024.

Hållbart lärande

Hållbart lärande handlar om att såväl individens som organisationens lärande ska vara funktionellt nu och i framtiden. Ett hållbart lärande i Täbys kommunala skolor ska möjliggöras genom hälsofrämjande skolutveckling, inflytande och delaktighet samt god lärmiljö.

Under läsåret har grundskolornas hälsofrämjande och förebyggande arbete fortsatt varit högt prioriterat. Elevhälsa är hela skolans ansvar, vilket möjliggörs genom att organisera för samverkan mellan elevhälsans professioner, lärare och övrig personal. Flera av grundskolorna har organiserat elevhälsoarbetet utifrån elevhälsomötet (EHM), vilket är en mötesmodell. EHM skapar förutsättningar för att arbeta förebyggande och främjande, och bygger på de tre faserna att *beskriva, analysera och förstå* samt *planera hur*. Genom kontinuerlig tvärprofessionell samverkan kan utmaningar och möjligheter identifieras innan insatserna blir av åtgärdande karaktär. Det finns grundskolor som även arbetat med så kallade undervisningskonferenser, vilket är ett sätt att kollegialt samtala om undervisningen och skapa ett gemensamt förhållningssätt som gynnar eleverna på både grupp- och individnivå. Undervisningskonferenserna har skapat en samsyn hos lärarna kring planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, liksom struktur och ledarskap i klassrummet.

Värdegrundsarbetet inom grundskolan syftar bland annat till att skapa trygghet och trivsel, vilket är en förutsättning för elevernas lärande och kunskapsutveckling. Täbys kommunala grundskolor har ett väl fungerande trygghetsarbete. Insatser och aktiviteter genomförs för att förebygga otrygghet och kränkande behandling. Systematisk uppföljning och analys av anmälan om kränkande behandling genomförs i syfte att utveckla trygghetsarbetet ytterligare. Varje grundskola har ett trygghetsteam och en trygghetssamordnare, vilket beskrivs som en framgångsfaktor i trygghetsarbetet. Trygghetssteam

arbetar både förebyggande och åtgärdande, exempelvis genom systematisk uppföljning och analys av trygghetsdata för att kunna rikta insatser som främjar en trygg skolmiljö.

Grundskolorna lyfter fram förhållningssätt och relationell kompetens som särskilt viktigt för elevernas trygghet, lärande och kunskapsutveckling. Exempelvis finns det grundskolor som under läsåret har prioriterat kompetensutvecklingsinsatser i relationellt ledarskap och relationell kompetens. Vidare finns det exempel på grundskolor som arbetat aktivt med att öka elevernas välbefinnande genom att lärarna har fått kunskap och förståelse för hur de kan främja elevernas välbefinnande. Genom att lärarna använder sig av strategier och metoder som främjar positiva relationer, emotionellt stöd och självreglering skapas en stödjande och trivsamt skolmiljö för eleverna.

Täbys kommunala grundskolor arbetar aktivt med att främja närvaron hos elever. Gemensam rutin för det närvarofrämjande arbetet är väl förankrad hos lärare och övrig skolpersonal. Grundskolorna arbetar bland annat med att systematiskt följa upp elevernas frånvaro för att kunna sätta in tidiga insatser vid behov. Under läsåret har den gemensamma rutinen för det närvarofrämjande arbetet uppdaterats i samverkan med grundskolorna. Den uppdaterade rutinen blir gällande från och med läsåret 2024/2025, och syftet med uppdateringen har varit att bland annat varit att vårdnadshavare i ett ännu tidigare skede ska kontaktas vid frånvaro.

Utvecklad undervisningskvalitet

Utvecklad undervisningskvalitet i Täbys kommunala skolor ska möjliggöras genom professionsutveckling, digitalisering, läroplansimplementering samt god bedömarkompetens.

För att utveckla undervisningskvaliteten genomför grundskolorna systematisk uppföljning och analys av undervisningen samt elevernas kunskapsresultat. Genom analysen kan grundskolorna identifiera vilka faktorer som påverkar elevernas lärande och kunskapsutveckling, och utifrån det genomföra förändringar i undervisningen för en ökad undervisningskvalitet.

Ett välfungerande arbete med stödinsatser beskrivs av grundskolorna som viktigt för undervisningens kvalitet. Tydliga rutiner och processer för arbetet med särskilt stöd och extra anpassningar gör det möjligt att tidigt identifiera behov av stödinsatser, vilket gynnar elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Under läsåret har flera grundskolor haft utvecklingsinsatser inom formativ återkoppling. Syftet har varit att eleverna ska få god förståelse för sin lärprocess och att de ska veta vad de ska göra för att utveckla sina kunskaper. En formativ undervisning skapar även förutsättningar för lärarna att bättre anpassa undervisningen utifrån elevernas behov, vilket i sig utvecklar undervisningskvaliteten.

Den snabba utvecklingen av AI är något som grundskolorna behöver förhålla sig till på olika sätt då AI medför nya möjligheter i undervisningen, men också risker. Exempelvis lyfter en av grundskolorna fram att AI påverkat skolans digitalisering så den tagit en ny riktning, och skolan har utifrån det påbörjat ett utvecklingsarbete inriktat på AI.

Inom Täby akademi för pedagogisk professionsutveckling har kompetensutveckling inom definierade utvecklingsområden i syfte att utveckla undervisningskvaliteten genomförts, som exempelvis kollegialt lärande med fokus på tidiga stödinsatser, specialpedagogik och fritidshemsutveckling. Föreläsningar och gemensamma kollegiala diskussioner är exempel på aktiviteter som erbjudits under läsåret. Täby akademi för pedagogisk professionsutveckling ger även grundskolorna stöd i digitalt lärande genom information, manualer och filmer om alla kommunens olika digitala verktyg. Under läsåret har även Täby akademi för professionsutveckling erbjudit kompetensutveckling för rektorer och förstelärare i hur AI kan användas i undervisningen.

Det långsiktiga skolutvecklingsarbetet avseende undervisningskvalitet och bedömarkompetens har fortsatt under läsåret. Genom den forsknings- och utvecklingssamverkan (FoU) som Täby kommun har med Örebro universitet och Stockholms universitet ges ökade förutsättningar för en rättssäker bedömning med hög kvalitet och god likvärdighet, såväl mellan som inom Täbys kommunala skolor. Inom FoU-samverkan genomförs enkäter för att samla in data om lärarnas bedömningsarbete. Dessa data analyseras i syfte att identifiera fortsatta möjligheter till skolutveckling inom det aktuella området. Insatserna inom ramen för FoU-samverkan har sett olika ut på grundskolorna och har genomförts med utgångspunkt i de utvecklingsområden som identifierats av rektor för skolan. Det har handlat om insatser av olika slag, från att utveckla skolans utvecklings- och arbetsorganisation till mer avgränsade insatser inom bedömning som återkoppling på lärandet och bedömning i lågstadiet.

Inom ramen för den lokala FoU-samverkan och genom enkäter samt fokusgrupper med lärare har två gemensamma områden för kompetensutveckling identifierats, vilka är att utveckla bedömarkompetensen i förskoleklass till årskurs 3 och att utveckla färdigheter och förmågor förenade med att bedriva skolutveckling på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Utbildningsinsatser inom dessa områden för kompetensutveckling kommer genomföras under läsåret 2024/2025.

Barn- och grundskolenämndens mål

Täbys kommunala grundskolor följs upp utifrån de mål avseende de obligatoriska skolformerna som fastställts för barn- och grundskolenämnden i Täby kommuns verksamhetsplan för 2024.

Underlag för bedömning av måluppfyllelse

Betyg och omdömen

I rapporten redovisas resultat i form av omdömen för årskurs 3, andelen elever som når godkänt betyg i alla ämnen i årskurs 6 respektive 9, genomsnittligt meritvärde i årskurs 9, samt andelen elever som uppnår behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram respektive högskoleförberedande program. För årskurs 3 finns inga officiella data tillgängliga hos Skolverket, varför statistiken har hämtats från Täbys lokala system. För årskurs 6 och 9 används statistik från Skolverket.

Nationella prov

Nationella prov genomförs varje år i årskurserna 3, 6 och 9, och resultaten redovisas i Skolverkets statistikdatabas. De officiella resultaten för läsåret 2023/2024 publiceras först i slutet av 2024, varför Täbys lokala statistik har använts i föreliggande rapport. Dessutom redovisas jämförelser mellan resultat på nationella prov och betygsresultat i svenska, matematik och engelska.

Enkätundersökningen Våga Visa

Våga Visa är en brukarundersökning som görs varje vårtermin med vårdnadshavare i förskolan, förskoleklassen, årskurs 3 och 6, samt med elever i årskurs 3, 6 och 8. Undersökningen är ett samarbete mellan åtta kommuner i Stockholms län: Danderyd, Nacka, Sollentuna, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna och Värmdö. Kommunerna har tagit fram gemensamma enkätfrågor och varje kommun har även ett antal egna frågor.

Svarsfrekvensen för de svarsgrupper som redovisas i föreliggande rapport 2023 var för elever i årskurs 3: 94 %, elever i årskurs 6: 93 %, elever i årskurs 8: 93 %.

Skolenheternas kvalitetsrapporter

Rapportens analyser och slutsatser bygger på skolornas kvalitetsrapporter vilka beskriver läsårets resultat, genomförda arbetssätt, analys och identifierade förbättringsområden. Information till rapporten inhämtas även från

uppföljande systematiska kvalitetsdialoger som chef barn och utbildning, chef för skolutveckling och stöd samt kvalitetsutvecklare håller med respektive grundskolas ledningsgrupp.

Eleverna når höga kunskapsresultat

I detta avsnitt av rapporten görs en fördjupad redovisning av elevernas kunskapsresultat, i syfte att redogöra för måluppfyllelsen utifrån nämndmålet *Eleverna når höga kunskapsresultat*. Detta mål följs upp i kommunens delårs- och årsredovisningar genom följande indikatorer som alla avser årskurs 9: andel elever som uppnått minst betyget E i alla ämnen, genomsnittligt meritvärde samt andel elever som blivit behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram respektive högskoleförberedande program.

Läroplanens kursplaner för grundskolans olika ämnen innehåller förutom ämnets syfte och centrala innehåll även kriterier för bedömning av kunskaper i slutet av årskurs 3 samt betygskriterier i slutet av årskurs 6 respektive 9. Elevernas kunskapsutveckling följs upp kontinuerligt av läraren i grundskolans samtliga årskurser. I årskurs 1-5 ska läraren en gång per läsår i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling, i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper i årskurs 3 eller betygskriterierna för årskurs 6.

I syfte att följa upp och utvärdera elevernas kunskapsutveckling använder Täby kommun som huvudman resultat i form av skriftliga omdömen i årskurs 3 samt betyg i årskurs 6 och 9. Dessutom används resultat på nationella prov som genomförs i vissa ämnen i årskurs 3, 6 och 9. De nationella proven ska täcka så stora delar av kursplanen som möjligt, även om de av praktiska skäl inte kan göras så omfattande att allt finns med. Då Skolverket anger att lärare i sin betygsättning ska "särskilt beakta" elevernas resultat på nationella prov jämförs även resultat på nationella prov med betyg i de ämnen där nationella prov genomförs. Detta i syfte att ge en bild av betygens tillförlitlighet.

Kunskapsresultat, årskurs 3

Nedan redovisas kunskapsresultaten för årskurs 3. I diagrammet redovisas läsårets skriftliga omdömen för alla Täbys elever i kommunala grundskolor. I tabell 1 redovisas de skriftliga omdömena för matematik och svenska för varje skola. I tabell 2 redovisas läsårets resultat på nationella proven för varje skola.

Skriftliga omdömen

De omdömen som ges i den skriftliga individuella utvecklingsplanen för varje elev i årskurs 1-5 utgår från lärarens sammanställda information om elevens kunskaper, i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper i årskurs 3 eller betygskriterierna för årskurs 6. Omdömena i den individuella utvecklingsplanen kan inte likställas med betyg.

Elevernas kunskapsnivå bedöms i tre nivåer: mer än godtagbara kunskaper, godtagbara kunskaper samt otillräckliga kunskaper.

Av diagrammet framgår att idrott och hälsa, svenska och musik är de ämnen med högst andel elever som har bedömts ha "mer än godtagbara kunskaper". Ämnena idrott och hälsa, matematik och svenska har högst andel elever som bedöms ha "otillräckliga kunskaper". Andelen elever som hade otillräckliga kunskaper varierar mellan skolorna.

Tabell 1.

Omdömen årskurs 3						
Andel som uppnått minst godtagbara kunskaper (%)						
	Matematik			Svenska		
	2023/24	2022/23	2021/22	2023/24	2022/23	2021/22
Brinkskolan	91	~100*	~100*	91	~100	89
Byleskolan	~100*	100	92	~100	~100	89
Drakskeppsskolan	100	100	100	~100	100	~100
Ellagårdsskolan	~100	~100	90	~100	~100	~100
Hägerneholms- skolan	92	90	~100	~100	88	85
Kyrkskolan	~100	~100	~100	~100	~100	~100
Myrängsskolan	84	~100	84	77	81	82
Norskolan	87	~100	~100	79	~100	~100
Rösjöskolan	~100	~100	~100	92	~100	~100
Slottsparksskolan	100	~100	~100	~100	~100	~100
Vallatorpsskolan	100	~100	~100	88	92	~100
Viggbysskolan	~100	~100	100	88	~100	~100
Ytterbyskolan	90	~100	~100	~100	100	~100
Flickor	94	96	93	94	97	95
Pojkar	94	96	94	90	93	90
Medelvärde alla elever	94	96	94	92	95	92

* ~100 innebär att det är mellan en och fyra elever som inte uppnått godtagbara kunskaper, vilket är det sätt som Skolverket använder i redovisning av resultat.

Nationella prov

I årskurs 3 genomförs nationella prov i ämnena matematik och svenska. Proven består av åtta muntliga och skriftliga delprov i respektive ämne. Skolverket gör ingen sammanräkning av resultatet på de olika delproven för årskurs 3, som görs för årskurs 6 och 9. Detta har istället gjorts i Täby kommuns lokala system.

Tabell 2.

Nationella prov årskurs 3		
Andel som uppnått godkänt resultat på samtliga delprov* (%)		
2023/2024	Matematik	Svenska
Brinkskolan	86	88
Byleskolan	93	84
Drakskeppsskolan	73	82
Ellagårdsskolan	66	80
Hägerneholmsskolan	72	80
Kyrkskolan	71	73
Myrängsskolan	72	69
Norskolan	80	77
Rösjöskolan	89	81
Slottsparksskolan	88	94
Vallatorpsskolan	86	81
Viggbyskolan	77	79
Ytterbyskolan	54	70
Flickor	78	83
Pojkar	79	77
Medelvärde alla elever	79	80

* Endast elever som deltagit i samtliga delprov ingår i statistiken.

Då resultaten som redovisas i tabell 2 avser andelen elever som fått ett godkänt resultat på *samtliga* delprov kan ett lägre utfall förväntas än för andelen elever som uppnår minst godtagbara kunskaper i de skriftliga omdömena (tabell 1), där det görs en *sammanvägning* av elevens kunskaper vilket innebär att enstaka bristfälliga kunskaper inte blir lika utslagsgivande.

Sett till de olika delproven lyckades eleverna bäst på det muntliga delprovet i både matematik (97 %) och svenska (97 %). Lägst resultat hade eleverna på delprovet i svenska som behandlar läsning av faktatexter (92 %) samt skriftliga räknemetoder i matematik (89 %). För att jämföra Täbys resultat på respektive delproven med det senaste publicerade resultatet för riket behöver man gå tillbaka till läsåret 2022/2023. I matematik följer årets resultat för Täby samma mönster som för riket läsåret 2022/2023, högst resultat återfinns på det muntliga delprovet och lägst på skriftliga räknemetoder. I svenska är resultatet högst på det muntliga provet, och lägst på delprovet stavning och interpunktion.

Det är större andel flickor än pojkar som uppnår godkänt på samtliga delprov på nationella proven i svenska och något större andel pojkar än flickor som når godkänt på samtliga delprov på nationella proven i matematik. Största skillnaden återfinns i svenska, vilket stämmer väl överens med resultaten av omdömen som presenterades i tabell 1.

För att jämföra Täbys resultat med det senaste officiellt publicerade resultatet för riket behöver man gå tillbaka till läsåret 2022/2023. I både matematik och svenska hade då Täby högre resultat än riket.

Kunskapsresultat, årskurs 6

Nedan redovisas kunskapsresultaten för årskurs 6. I tabell 3 redovisas varje grundskolas betygsresultat över tid, mätt som andelen elever som uppnått godkänt betyg, dvs minst E, i alla ämnen. I tabell 4 redovisas läsårets resultat på de nationella proven för varje grundskola.

Betygsresultat

Tabell 3.

Andel elever i årskurs 6 som uppnått godkänt betyg i alla ämnen (%)			
	2023/2024	2022/2023	2021/2022
Brinkskolan	80	88	~100
Byleskolan	85	91	~100
Ellagårdsskolan	~100*	~100	~100
Hägerneholmsskolan	70	84	79
Kyrkskolan	~100	~100	86
Näsbydalskolan	72	61	79
Näsbyparksskolan	77	79	77
Rösjöskolan	91	~100	~100
Vallatorpsskolan	88	86	63
Täby egen regi	83	86	85
Flickor, Täby egen regi	82	87	87
Pojkar, Täby egen regi	83	85	84
Täby, fristående	79	82	86
Länet, kommunala	74	74	75
Riket, kommunala	69	70	71
Länet, samtliga huvudmän	74	75	77
Riket, samtliga huvudmän	70	71	72

* ~100 innebär att det är mellan en och fyra elever som inte uppnått godkänt betyg i alla ämnen.

Totalt sett har resultatet för andelen elever som uppnått godkänt betyg i alla ämnen i Täbys kommunala skolor minskat något jämfört med föregående läsår. Skillnaden mellan flickor och pojkar har minskat.

Resultat på nationella prov

I årskurs 6 genomförs nationella prov i ämnena svenska, matematik och engelska. Proven består av tre till fem muntliga och skriftliga delprov i varje ämne som prövar de olika betygskriterierna i kursplanen. I årskurs 6 får eleven ett provbetyg per ämne, vilket genereras fram genom en sammanvägning av resultaten från de olika delproven. Proven genomförs vid flera tillfällen under såväl hösttermin som vårtermin, något som kan ha betydelse för eventuella differenser mellan elevernas provresultat och betyg.

Tabell 4.

Nationella prov årskurs 6			
Andel som uppnått godkänt provbetyg (%)			
	Matematik	Svenska	Engelska
Brinkskolan	88	~100	100
Byleskolan	100	~100	~100
Ellagårdsskolan	~100	100	100
Hägerneholmsskolan	~100	84	~100
Kyrkskolan	~100	~100	100
Näsbydalsskolan	~100	~100	100
Näsbyparksskolan	90	~100	~100
Rösjöskolan	~100	~100	~100
Vallatorpsskolan	~100	~100	100
Flickor	93	98	99
Pojkar	95	93	99
Medelvärde, alla elever	94	96	99

* ~100 innebär att det är mellan en och fyra elever som inte uppnått godkänt provbetyg.

Resultaten visar att en hög andel av eleverna i Täbys kommunala grundskolor uppnår godkänt provbetyg på nationella proven i matematik, svenska och engelska för årskurs 6. Det finns en liten skillnad i resultat mellan flickor och pojkar i matematik, där det är något högre andel pojkar än flickor som uppnått godkänt provbetyg. Även i svenska finns det skillnad i resultat mellan flickor och pojkar, där det är högre andel flickor än pojkar som uppnått godkänt provbetyg. I engelska finns det ingen skillnad mellan resultaten för flickor och pojkar.

För att jämföra Täbys resultat med de senast publicerade för riket behöver man gå tillbaka till läsåret 2022/2023. I samtliga tre ämnen var resultaten för Täbys kommunala grundskolor mellan 4 och 11 procentenheter högre än för riket.

Kunskapsresultat, årskurs 9

Nedan redovisas kunskapsresultaten för årskurs 9. I tabell 5 redovisas varje grundskolas betygsresultat över tid i form av andelen elever som uppnått godkänt betyg (dvs minst E) i alla ämnen, andelen som uppnått behörighet till yrkesprogram i gymnasiet samt genomsnittligt meritvärde. I tabell 6 redovisas andel elever som uppnått behörighet till högskoleförberedande program över tid för respektive grundskola. Genomsnittet för Täbys kommunala grundskolor jämförs med fristående grundskolor samt med länet och riket. Därefter redovisas pojkars och flickors betygsresultat över tid, samt läsårets betygsresultat i förhållande till ett antal jämförelsekommuner som är utvalda utifrån att de har liknande socioekonomiska förutsättningar och att de likt Täby har en jämförelsevis låg skattesats. Sist i denna del av rapporten redovisas läsårets resultat på de nationella proven i ämnena matematik, svenska och engelska för respektive grundskola.

Betygsresultat årskurs 9

Tabell 5.

Skola/läsår	Andel elever som uppnått godkänt betyg i alla ämnen (%)				Andel elever som uppnått behörighet till yrkesprogram (%)				Genomsnittligt meritvärde (poäng)			
	23/ 24	22/ 23	21/ 22	20/ 21	23/ 24	22/ 23	21/ 22	20/ 21	23/ 24	22/ 23	21/ 22	20/ 21
Hägerneholms-skolan	72	-	-	-	~100	-	-	-	244	-	-	-
Näsbydal-skolan	72	83	81	88	83	89	93	95	249	258	260	262
Näsbyrparks-skolan	95	90	90	95	~100	93	95	~100*	281	278	283	277
Skarpängs-skolan	96	97	97	97	~100	~100	100	100	261	269	266	261
Skolhagen-skolan	91	96	97	95	~100	~100	~100	100	262	267	265	264
Vallatorps-skolan	85	77	85	75	~100	~100	~100	78	254	244	243	227
Täby egen regi	89	92	92	93	94	95	97	97	263	267	266	263
Täby, fristående	82	85	90	87	90	93	95	94	251	255	264	264
Länet (kommunala)	76	77	78	79	86	87	88	88	239	241	242	243
Riket (kommunala)	70	71	72	74	82	84	83	85	223	224	224	227
Länet (samtliga huvudmän)	78	79	80	81	88	88	89	90	245	245	247	249
Riket (samtliga huvudmän)	72	73	74	76	84	85	85	86	228	229	229	232

* ~100 innebär att det är mellan en och fyra elever som inte uppnått behörighet till yrkesprogram.

Tabell 6.

Skola/läsår	Andel elever som uppnått behörighet till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammen (%)				Andel elever som uppnått behörighet till naturvetenskaps- och teknikprogrammen (%)			
	23/24	22/ 23	21/ 22	20/ 21	23/ 24	22/ 23	21/ 22	20/ 21
Hägerneholms-skolan	~100	-	-	-	72	-	-	-
Näsbydal-skolan	82	88	92	94	75	86	84	90
Näsbyparks-skolan	~100	93	95	~100	96	91	95	~100
Skarpängs-skolan	~100	~100	~100	~100	96	97	~100	~100
Skolhagen-skolan	~100	~100	~100	100	94	96	~100	95
Vallatorps-skolan	~100	~100	~100	78	~100	83	~100	78
Täby egen regi	94	94	96	97	91	93	94	94
Täby, fristående	87	91	94	92	86	90	93	91
Länet (kommunala)	84	84	85	86	82	83	84	85
Riket (kommunala)	79	80	80	82	77	78	79	80
Länet (samtliga huvudmän)	85	86	87	88	84	85	86	87
Riket (samtliga huvudmän)	80	82	82	83	79	80	81	82

* ~100 innebär att det är mellan en och fyra elever som inte uppnått behörighet till yrkesprogram.

För Täbys kommunala grundskolor har andelen elever i årskurs 9 som uppnått godkänt betyg i alla ämnen sjunkit något jämfört med föregående läsår och tidigare läsår. Andelen är fortsatt hög i jämförelse med de kommunala

grundskolorna i länet och riket samt i jämförelse med samtliga huvudmän i länet såväl som i riket.

Måluppfyllelsen för andelen elever i årskurs 9 som uppnått behörighet till yrkesprogram för Täbys kommunala grundskolor är i nivå med föregående läsår, endast en procentenhet lägre. Andelen är fortsatt högre än de kommunala grundskolorna i länet och riket samt i jämförelse med samtliga huvudmän i länet såväl som i riket.

Måluppfyllelsen för andelen elever i årskurs 9 som uppnått behörighet till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammen för Täbys kommunala grundskolor är i nivå med föregående läsår, medan andelen som uppnått behörighet till naturvetenskaps- och teknikprogrammen sjunkit något. Andelen är fortsatt högre än de kommunala grundskolorna i länet och riket samt i jämförelse med samtliga huvudmän i länet såväl som i riket.

Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 för Täbys kommunala grundskolor är något lägre än föregående läsår. Det genomsnittliga meritvärdet är fortsatt högt i jämförelse med de kommunala grundskolorna i länet och riket samt i jämförelse med samtliga huvudmän i länet såväl som i riket.

Betygsresultat årskurs 9, flickor respektive pojkar

I tabell 7 redovisas utfall på samma indikatorer som ovan, uppdelat på flickor och pojkar.

Tabell 7.

Läsår	Andel elever som uppnått godkänt betyg i alla ämnen (%)				Andel elever som uppnått behörighet till yrkesprogram (%)				Genomsnittligt meritvärde (poäng)			
	23/24	21/22	21/22	20/21	23/24	22/23	21/22	20/21	23/24	22/23	21/22	20/21
Täby egen regi pojke	86	93	91	95	92	96	96	98	250	260	255	260
Täby egen regi flicka	93	90	93	90	96	94	97	96	276	274	279	267
Län pojke	78	78	80	80	88	88	89	90	237	238	239	239
Län flicka	78	80	80	82	88	89	89	91	252	253	255	259
Riket pojke	71	72	73	74	83	85	84	85	219	219	219	220
Riket flicka	73	75	76	78	84	86	86	87	237	238	240	244

Kunskapsresultaten för flickorna har höjts för samtliga tre indikatorer jämfört med föregående läsår. Resultaten visar även att det är en större andel flickor än pojkar som uppnått godkänt betyg i alla ämnen, liksom behörighet till yrkesprogram. Det skiljer sig från hur det ser ut i länet där andelen flickor och pojkar som uppnått godkänt betyg i alla ämnen och behörighet till yrkesprogram är densamma. Det genomsnittliga meritvärdet i Täbys kommunala skolor är högre för flickorna än för pojkar, vilket följer samma mönster som i länet och riket. Under covid-19 pandemin ökade kunskapsresultaten för pojkarna i Täbys grundskolor, vilket delvis kan förklara att sänkningen av kunskapsresultaten för pojkarna ser extra stor ut.

Elevernas resultat i förhållande till Täbys jämförelsekommuner**Tabell 8.**

Kommuner, grundskola egen regi	Andel elever som uppnått godkänt betyg i alla ämnen (%)	Andel elever som uppnått behörighet till yrkesprogram (%)	Genomsnittligt meritvärde (poäng)
Täby	89	94	263
Danderyd	92	94	277
Lidingö	89	92	266
Nacka	86	94	260
Sollentuna	84	91	256
Österåker	77	90	233
Solna	71	80	234

Bland jämförelsekommunerna har Täbys kommunala grundskolor, tillsammans med Lidingö, näst högst andel som uppnått godkänt betyg i alla ämnen. Täbys kommunala grundskolor har tillsammans med Danderyd och Nacka högst andel behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram. Det genomsnittliga meritvärdet är det tredje högsta för Täbys kommunala grundskolor bland jämförelsekommunerna, vilket det var även föregående läsår.

Betygsprogression, årskurs 6 till årskurs 9

Progressionsmättet visar hur betygen i svenska, matematik respektive engelska utvecklats för eleverna i årskurs 9 jämfört med deras betyg i årskurs 6. I beräkningen utgår man från de elever som gick ut årskurs 9 på en viss skola och jämför med hur den gruppens resultat såg ut i årskurs 6, oavsett vilken skola de då gick i.

Tabell 9.

Andel elever födda 2008 som uppnått godkänt betyg (%)	Svenska			Matematik			Engelska		
	Åk 6	Åk 9	Differens	Åk 6	Åk 9	Differens	Åk 6	Åk 9	Differens
Hägerneholmskolan	100	100	0	100	91,7	-8,3	93,7	95,8	+2,1
Näsbydalskolan	94,9	98,6	+3,7	96,9	87,2	-9,7	100	94	-6,0
Näsbyparksskolan	100	100	0	100	100	0	99,1	100	+0,9
Skarpängsskolan	100	99,4	-0,6	99,3	98,7	-0,6	99,3	99,4	+0,1
Skolhagenskolan	98,1	99,3	+1,2	99,0	99,3	+0,3	97,1	100	+2,9
Vallatorpsskolan	100	100	0	100	89,5	-10,5	93,7	95,0	+1,3

I ämnet matematik syns större skillnader i progression mellan skolorna än i svenska och engelska. Elevantalet bör beaktas då differens används som mått på progression. Exempelvis medför Vallatorpsskolans låga elevtal i årskurs 9 att varje elev ger stort utslag i statistiken. Två elever motsvarar 10,5 % på Vallatorpsskolan i jämförelse med 1,7 % på Näsbyparksskolan.

Tabell 10.

Differens över tid (procent-enheter)	Svenska			Matematik			Engelska		
	21/22	22/23	23/24	21/22	22/23	23/24	21/22	22/23	23/24
Näsbydalskolan	+3,8	+0,3	+3,7	+0,8	-1,1	-9,7	+1,7	-1,3	-6,0
Näsbyparksskolan	+1,1	+1,9	0	+2,2	-0,7	0	0	+1,8	+0,9
Skarpängsskolan	+0,6	+0,8	-0,6	0	+0,2	-0,6	0	+0,2	+0,1
Skolhagenskolan	+0,8	+4,3	+1,2	+0,1	+1,1	+0,3	+3,3	+0,4	+2,9
Vallatorpsskolan	+0,1	+12,5	0	+0,6	+8,8	-10,5	+0,5	+8,3	+1,3

Resultat på nationella prov

I årskurs 9 genomförs nationella prov i ämnena svenska, matematik och engelska samt i ett SO- respektive NO-ämne. Proven består av två till fyra muntliga och skriftliga delprov i varje ämne som prövar de olika betygsgrader i kursplanen. Eleven får ett provbetyg per ämne, vilket genereras fram genom en sammanvägning av resultaten från de olika delproven. Proven genomförs vid flera tillfällen under såväl hösttermin som vårtermin, något som kan ha betydelse för eventuella differenser mellan elevernas provresultat och betyg.

Tabell 11.

Nationella prov årskurs 9			
Andel som uppnått godkänt provbetyg (%)			
	Matematik	Svenska	Engelska
Hägerneholmsskolan	~100*	~100	100
Näsbydalskolan	88	~100	~100
Näsbyparksskolan	96	100	100
Skarpängsskolan	96	~100	100
Skolhagenskolan	97	~100	~100
Vallatorpsskolan	~100	100	~100
Flickor	94	100	99
Pojkar	95	97	99
Medelvärde, alla elever	95	98	99

* ~100 innebär att det är mellan en och fyra elever som inte uppnått minst godkänt provbetyg.

En stor andel av eleverna i Täbys kommunala grundskolor uppnår godkänt provbetyg på nationella proven i matematik, svenska och engelska för årskurs 9. För att jämföra Täbys resultat med de senast publicerade för riket behöver man gå tillbaka till föregående läsår 2022/2023. I samtliga tre ämnen var resultaten för Täbys kommunala grundskolor högre än för riket, med störst skillnad (9 procentenheter) i ämnet matematik.

Sammanfattande analys av elevernas kunskapsresultat

Kunskapsresultaten för Täbys kommunala grundskolor är fortsatt höga, vilket enligt grundskolorna kan förklaras med bland annat stor andel behöriga lärare med hög kompetens som skapar goda förutsättningar för en undervisning av god kvalitet.

Grundskolorna lyfter fram flera faktorer kopplat till undervisningen som bidragit till de höga kunskapsresultaten. En varierad och differentierad undervisning som är tillgänglig för elever med olika sätt att lära sig som möjliggör elevers delaktighet och inflytande är en faktor som kan förklara de höga kunskapsresultaten. Vidare beskriver grundskolor hur man arbetar med tydlighet och förutsägbarhet i undervisningen samt ledarskapet i klassrummet, vilket gynnar alla elevers möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen och särskilt de elever som är i behov av extra anpassningar och särskilt stöd. En annan faktor som beskrivs av grundskolorna som viktig för de höga kunskapsresultaten är ökad sambedömning och stärkt bedömarkompetens som resultat av FoU-samverkan. Under läsåret har bland annat utvecklingsinsatser inom formativ återkoppling genomförts på flera av grundskolorna i syfte att utveckla den återkoppling eleverna får på sitt lärande och sin kunskapsutveckling.

Flera grundskolor lyfter även fram en välfungerande elevhälsa och ett strukturerat arbete med extra anpassningar och särskilt stöd samt ett fungerande närvarofrämjande arbete som viktiga faktorer för hög måluppfyllelse. Systematisk uppföljning av elevernas lärande och kunskapsutveckling samt närvaro möjliggör att stöd kan sättas in tidigt vid behov.

Lägre kunskapsresultat kan bland annat förklaras med att det i vissa fall funnits behov av att bättre anpassa undervisningen utifrån elevernas behov. Det kan handla om behov av att ytterligare höja lärares kompetens i hur man möter elever med olika utmaningar som exempelvis NPF-diagnoser eller elever med språklig sårbarhet som exempelvis språkstörning. Det finns även grundskolor som ser ett behov att ytterligare stärka arbetet med tidiga stödinsatser och bedömning för att nå högre måluppfyllelse.

Grundskolorna lyfter även att lägre måluppfyllelse i vissa fall kan bero på mottagande av nyanlända elever som på grund av kort tid i grundskolan inte

haft möjlighet att nå alla kriterier för bedömning eller betygskriterier. Vissa nyanlända elever med kort skolbakgrund och lite förkunskaper som tas emot sent i grundskolan kan, trots insatta stödåtgärder, ha svårt att nå betygskriterier i alla ämnen på utsatt tid. Andelen elever som uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram har minskat något, från förra läsårets 95 % till årets utfall 94 %. En orsak till detta är att andelen elever som fått godkända betyg i ämnet svenska som andraspråk har sjunkit från 63 % till 50 %. För att nå högre måluppfyllelse finns grundskolor som ser ett behov av att höja kompetensen hos lärarna kring nyanlända elever i undervisningen.

Betygsresultat i relation till resultat på nationella prov, årskurs 6 och 9

Skolverket anger att vid betygssättning i ett ämne som det ges nationella prov i ska elevens resultat på dessa prov "särskilt beaktas". Provresultatet har alltså en särskild betydelse vid betygssättningen, vilket innebär att en jämförelse mellan provresultat och betyg kan ge information om hur korrekt betygssättningen är. Systematiska avvikelser i resultat på gruppnivå kan indikera att resultaten från de nationella proven inte särskilt har beaktats. Skolverket har inga riktlinjer avseende vilka nivåer av avvikelser som kan indikera att en sådan risk föreligger.

De nationella proven ska dock inte helt styra betyget och resultaten på ett nationellt prov kan inte vara lärarens enda underlag vid betygssättningen. Vid betygssättningen ska läraren allsidigt utvärdera all information om elevens kunskaper, inklusive resultaten från ett nationellt prov.

I undersökningar som bland annat Skolverket har gjort framgår att det huvudsakliga skälet till att elevens ämnesbetyg blir annorlunda än resultatet på nationella proven är att provresultaten anses vara missvisande. En anledning till det är att proven inte testar hela kursplanen utan att det finns delar som inte provas, och därmed kan provresultaten bli missvisande.

Elever i behov av anpassningar i undervisningen har rätt till vissa anpassningar vid de nationella proven enligt instruktioner för provens genomförande. En orsak till att betyget i ämnet i vissa fall blir högre än provresultatet kan vara att de olika anpassningar som elever är vana vid i undervisningen inte alltid kan ges vid nationella proven. Det kan handla om olika hjälpmedel såsom talsyntes för elever med dyslexi, att få möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt eller att

nyanlända elever med bristande ordkunskap kan få bedömningsuppgifter översatta till sitt modersmål. En annan orsak kan vara att eleverna drabbas av stress vid provtillfället vilket kan påverka resultatet negativt, enligt lärarna. Skillnader mellan provresultat och ämnesbetyg kan också uppstå för att lärarna genom de nationella proven upptäcker brister i elevernas kunskaper som de sedan kan arbeta med i undervisningen fram till dess att betyg ska sättas. Bristerna kan därmed hinna avhjälpas innan betyget sätts.¹

I tabellerna nedan redovisas andelen elever i Täbys kommunala grundskolor som hade högre, samma respektive lägre ämnesbetyg jämfört med resultat på nationella proven i ämnena matematik, svenska och engelska i årskurs 6 respektive 9. I ett nationellt prov vägs varje elevs resultat på de olika delproven samman till ett provresultat med samma graderingskala som betygsskalan, dvs A till F.

Tabell 12.

Andel elever med lägre, samma eller högre betyg än resultat på nationella proven – årskurs 6	Svenska	Matematik	Engelska
Lägre betyg	7 %	5 %	15 %
Samma betyg som provresultat	74 %	79 %	83 %
Högre betyg	20 %	16 %	3 %

¹ Skolverket (2022) *Genomföra och bedöma nationella prov i grundskolan*; Skolverket (2021) *Missvisande resultat kan förklara skillnader mellan nationella prov och betyg*; Jönsson & Klapp (2020) Svenska lärares syn på avvikelser mellan resultat på nationella prov och ämnesbetyg, *Educare - Vetenskapliga Skrifter*, (4), 88-108; Skolverket (2019) *Analyser av likvärdig betygssättning mellan elevgrupper och skolor*, rapport 475.

Tabell 13.

Andel elever med lägre, samma eller högre betyg än resultat på nationella proven – årskurs 9	Svenska	Matematik	Engelska
Lägre betyg	2 %	4 %	10 %
Samma betyg som provresultat	68 %	82 %	80 %
Högre betyg	30 %	14 %	10 %

Om Täbys betygsresultat i relation till nationella proven ska jämföras med riket behöver man gå tillbaka till de senaste officiella resultaten för de nationella proven från föregående läsår 2022/2023. Täbys kommunala grundskolor hade då en högre andel elever än riket som hade samma ämnesbetyg som provresultat, i samtliga tre ämnen i både årskurs 6 och 9. Detta förhållande indikerar att lärare i Täbys kommunala skolor i högre grad än genomsnittet i riket "särskilt beaktar" resultaten av de nationella proven i betygsättningen. Detta innebär att Täbys kommunala grundskolor utövar en mer rättssäker bedömning än genomsnittet för riket.

Skolverket anger att det är viktigt att lärare har möjlighet till sambedömning med kollegor när det finns tveksamheter om hur en elevs resultat på ett nationellt prov särskilt ska beaktas vid betygsättningen. Täby akademi för professionsutveckling erbjuder kommunövergripande fortbildningstillfällen för lärare i de olika ämnena för att samverka kring utveckling av undervisningskvaliteten och bedömarkompetens, vilket främjar likvärdigheten skolenheterna emellan. Under läsåret har fokus för de kommunövergripande fortbildningstillfällena varit skillnader i betygsresultat mellan pojkar och flickor samt hur undervisningen kan utvecklas för att ge pojkar och flickor likvärdiga förutsättningar att nå goda kunskapsresultat.

Utvecklingsarbetet i syfte att stärka bedömarkompetensen, med fokus på sambedömning och kollegial samverkan, inom ramen för FoU-samverkan bedöms ha lett till goda resultat vad avser hur lärare upplever kvalitet och likvärdighet i bedömningen.

Förtroendet för de pedagogiska verksamheterna är högt

I detta avsnitt av rapporten görs en presentation av resultaten i brukarundersökningen Våga Visa, i syfte att ge en fördjupad redogörelse av måluppfyllelsen utifrån nämndmålet *Förtroendet för de pedagogiska verksamheterna är högt*. Detta nämndmål följs i grundskolan upp genom två olika indikatorer: andel elever som anger att de är nöjda med sin skola respektive andelen som känner sig trygga på sin skola.

Elever i årskurs 3, 6 och 8 har i en enkätundersökning fått ta ställning till påståenden avseende nöjdhet respektive trygghet i skolan. I årskurs 3 ingår även påståenden om fritidshemmet. I tabellerna nedan redovisas andel instämmande svar i dessa påståenden över tid. Tomma rutor i tabellerna innebär att den aktuella årskursen inte finns på alla grundskolor.

I jämförelse med genomsnittet för de andra sju deltagande kommunerna i Våga Visa är måluppfyllelsen för Täbys kommunala grundskolor relativt lika avseende nöjdhet och trygghet. För årskurs 3 och 6 ligger måluppfyllelsen i nivå med genomsnittet eller något under, och för årskurs 8 något över genomsnittet på båda frågorna. Skillnaderna är max fem procentenheter.

Elevernas nöjdhet med sin skola

Det påstående i enkäten som eleverna fick ta ställning till var “Jag är nöjd med min skola”. Resultaten som redovisas motsvarar andelen instämmande svar, dvs “stämmer ganska bra” eller “stämmer mycket bra”.

Tabell 14.

Nöjdhet med skolan (%)	Årskurs 3			Årskurs 6			Årskurs 8		
	23/24	22/23	21/22	23/24	22/23	21/22	23/24	22/23	21/22
Drakskepps-skolan	80	85	96						
Myrängs-skolan	84	86	97						
Norskolan	82	95	94						
Slottsparks-skolan	96	98	96						
Viggbyaskolan	79	95	100						
Ytterbyaskolan	93	80	90						
Brinkskolan	100	97	96	87	82	82			
Byleskolan	90	93	86	53	92	81			
Ellagårds-skolan	75	87	72	59	77	77			
Kyrkskolan	84	92	96	76	66	86			
Rösjöskolan	86	95	92	93	93	89			
Hägerneholms-skolan	87	94	84	70	90	88	80	43	Fick åk 8 läsåret 22/23
Näsbydalskolan				79	80	84	83	84	89
Näsbyparks-skolan				76	84	88	86	83	89
Skarpängs-skolan							87	88	87
Skolhagen-skolan							83	85	91
Vallatorps-skolan	84	79	87	79	63	66	80	65	83
Alla elever	87	91	90	77	82	84	85	83	89
Pojkar	84	90	88	75	82	86	86	83	92
Flickor	89	93	93	79	85	84	83	84	86

Resultaten av Våga Visa-enkäten visar att det överlag är en fortsatt hög andel elever i Täbys kommunala grundskolor som känner sig nöjda med sin skola, även om genomsnittet har sjunkit något sedan 2022. I årskurs 8 har det skett en liten höjning jämfört med 2023, övriga årskurser har resultaten sjunkit något. Skillnaderna mellan pojkar och flickor är små i samtliga tre årskurser.

Som framgår av tabellen ovan kan resultaten på vissa skolor variera relativt mycket från år till år. Här bör beaktas att på skolor med bara en klass i de aktuella årskurserna ger varje elev stort utslag i statistiken. Som exempel kan nämnas att i Ellagårdsskolans årskurs 6 motsvarar tre elever ca 10 %, och i Vallatorpsskolans åk 8 motsvarar två elever 10 %.

Elevernas nöjdhet med sitt fritidshem

På motsvarande sätt som för skolan fick eleverna i Våga Visa-enkäten ta ställning till påståendet "Jag är nöjd med mitt fritids". Endast årskurs 3 tillfrågas.

Tabell 15.

Nöjdhet med fritidshemmet (%)	2023/2024	2022/23	2021/22
Brinkskolan	96	85	96
Byleskolan	86	94	91
Drakskeppsskolan	77	91	92
Ellagårdsskolan	88	88	75
Hägerneholmsskolan	90	94	87
Kyrkskolan	78	86	93
Myrängsskolan	89	89	100
Norskolan	98	100	93
Rösjöskolan	93	92	97
Slottsparksskolan	86	98	92
Vallatorpsskolan	93	94	91
Viggbysskolan	92	94	100
Ytterbyskolan	100	79	97
Alla elever	90	91	92
Pojkar	88	90	92
Flickor	91	93	92

Resultaten av Våga Visa-enkäten visar att det är en fortsatt hög andel elever i Täbys kommunala grundskolor som känner sig nöjda med sitt fritidshem, även om det syns en liten nedgång i andel elever som svarat instämmande jämfört med tidigare läsår. Liksom tidigare år är skillnaden mellan flickor och pojkar liten.

Elevernas upplevda trygghet i sin skola

Det påstående i enkäten som eleverna fick ta ställning till var “Jag känner mig trygg i skolan”. Resultaten som redovisas motsvarar andelen instämmande svar, dvs “stämmer ganska bra” eller “stämmer mycket bra”.

Tabell 16.

Upplevd trygghet i skolan (%)	Årkurs 3			Årkurs 6			Årkurs 8		
	23/24	22/23	21/22	23/24	22/23	21/22	23/24	22/23	21/22
Drakskepps-skolan	77	85	100						
Myrängs-skolan	94	86	97						
Norskolan	82	97	94						
Slottsparks-skolan	92	96	92						
Viggbyaskolan	83	90	100						
Ytterbyaskolan	100	80	92						
Brinkskolan	96	95	98	87	93	92			
Byleskolan	87	91	87	62	87	85			
Ellagårds-skolan	83	91	85	90	100	94			
Kyrkskolan	84	82	98	89	86	83			
Rösjöskolan	92	94	93	88	93	87			
Hägerneholms-skolan	90	82	91	72	90	88	96	48	Fick åk 8 läsåret 2022/23
Näsbydal-skolan				78	79	84	88	93	91
Näsbyrarks-skolan				86	85	87	84	90	88
Skarpängs-skolan							96	87	94
Skolhagen-skolan							87	95	96
Vallatorps-skolan	91	84	95	86	86	83	100	91	83
Alla elever	89	89	93	83	88	87	91	89	92
Pojkar	90	90	93	88	91	89	94	89	95
Flickor	88	90	93	77	87	87	87	91	89

Våga Visa-enkätens resultat visar att det är en fortsatt hög andel elever i Täbys kommunala grundskolor som känner sig trygga i sin skola. Resultaten för årskurs 3 och årskurs 8 är i nivå med föregående läsår, medan resultatet för årskurs 6 har minskat med fem procentenheter. Störst skillnad mellan pojkar och flickor finns i årskurs 6 (elva procentenheter) och en viss skillnad syns även i årskurs 8 (sju procentenheter).

Elevernas upplevda trygghet i sitt fritidshem

På motsvarande sätt som för skolan fick eleverna i Våga Visa-enkäten ta ställning till påståendet "Jag känner mig trygg på fritids". Endast årskurs 3 tillfrågas.

Tabell 17.

Upplevd trygghet i fritidshemmet (%)	2023/2024	2022/23	2021/22
Brinkskolan	96	90	98
Byleskolan	94	90	93
Drakskeppsskolan	87	93	97
Ellagårdsskolan	95	93	86
Hägerneholmsskolan	90	91	87
Kyrkskolan	91	95	98
Myrängsskolan	93	89	94
Norskolan	100	100	95
Rösjöskolan	92	95	98
Slottsparksskolan	96	96	94
Vallatorpsskolan	93	90	98
Viggbyskolan	97	100	100
Ytterbyskolan	98	82	93
Alla elever	94	92	94
Pojkar	93	92	95
Flickor	94	94	94

Våga Visa-enkätens resultat visar att det är en fortsatt hög andel elever i Täbys kommunala grundskolor som känner sig trygga i sitt fritidshem. Skillnaden mellan pojkar och flickor är mycket liten.

Sammanfattande analys, förtroendet för de pedagogiska verksamheterna

Grundskolorna har ett ständigt pågående trygghetsarbete på alla nivåer, såväl enhets- som klass- och gruppnivå. Faktorer som av skolorna beskrivs som viktiga i detta arbete är bland annat god expertkompetens i form av ett aktivt trygghetsteam och en synlig elevhälsa. Trygghetsteamet, inklusive trygghetssamordnare som finns vid varje skolenhet, samordnar både det förebyggande och det åtgärdande arbetet.

I det förebyggande arbetet utgör rasterna en viktig del av skoldagen. Skolorna anger att det som gett goda effekter för ett tryggt klimat är exempelvis ett utökat antal rastvärdar, rastaktiviteter som erbjuds på daglig basis, samt särskilt utsedda personer som ansvarar för att rastverksamheten fungerar väl. I syfte att skapa en kvalitativ rastverksamhet med ett pedagogiskt genomtänkt innehåll utser vissa skolor en pedagog, ofta kallad "skolgårdslärare", som har ett helhetsansvar för organiseringen av rasterna. På vissa skolor deltar personer ur skolledningen och/eller elevhälsoteamet som rastvärdar, vilket ger värdefulla möjligheter för dem att skapa relationer till eleverna.

Hög personalnärvaro beskrivs som en framgångsfaktor, det bidrar till en känsla av trygghet hos eleverna att det alltid finns någon vuxen att vända sig till. Likaså har personalens kompetens stor betydelse för ett tryggt klimat. Skolorna beskriver olika faktorer som varit gynnsamma i detta avseende: att personalen är skickliga på att bygga goda relationer till eleverna, att personal har utbildats inom en gemensam konflikthanteringsmodell för att säkerställa deras kompetens och att hantering av konflikter blir likvärdig.

När skolor har kompetenta elevhälsoteam tillgodoses elevers behov av stöd på ett bra sätt, vilket minskar utmaningar kopplade till beteendeproblematik som t ex normbrytande och utåtagerande beteenden. Detta främjar i sin tur ett tryggt klimat för alla elever. Ett nära samarbete med lärare och övrig personal på skolan, och att elevhälsan är inkluderad i det dagliga skolarbetet beskrivs som centralt. Flera skolor lyfter fram att EHM-modellen (elevhälsomöte) har möjliggjort en ännu bättre samverkan mellan elevhälsans olika professioner, lärare och övrig skolpersonal.

Trygga skolmiljöer skapas genom tydligt kommunicerade regler och riktlinjer samt ett kontinuerligt värdegrundsarbete samt genom gruppstärkande aktiviteter och fokus på goda relationer. Detta arbete är kontinuerligt och fortgående på alla skolenheter. Genom att aktivt arbeta med

incidentrapportering och utredning kopplat till incidenter kan utmaningar identifieras och därmed kan också det förebyggande arbetet prioriteras.

Skolornas analyser visar att pojkar i högre grad umgås med elever från andra klasser och årskurser, vilket skulle kunna förklara att de känner sig tryggare än flickorna på rasterna eftersom de känner fler personer.

Resultaten visar att nöjdhet och upplevd trygghet har sjunkit tydligast hos elever i årskurs 6. Den åldern beskrivs av skolor som en "mellanålder" som kännetecknas av att man varken är barn eller tonåring, vilket kan upplevas som svårhanterligt. Mot bakgrund av detta skulle det kunna vara så att elever i den åldern är mer känsliga än i årskurs 3 och årskurs 8 för när förutsättningar i omvärlden förändras till det sämre, som beskrivits ovan.

Elevernas hälsa främjas i de pedagogiska verksamheterna

I detta avsnitt av rapporten görs en presentation av resultat i brukarundersökningen Våga Visa, i syfte att ge en fördjupad redogörelse av måluppfyllelsen utifrån nämndmålet *Elevernas hälsa främjas i de pedagogiska verksamheterna*. Detta nämndmål följs upp genom två olika indikatorer: social miljön i skolan bland elever och vuxna samt elevers trivsel och mående i skolan. I brukarundersökningen har elever i årskurs 3, 6 och 8 i en enkät fått ta ställning till olika påståenden inom dessa två områden. Tabellerna nedan redovisar andel instämmande svar i dessa påståenden över tid. Tomma rutor innebär att den aktuella årskursen inte finns på varje skolenhet.

Den sociala miljön i skolan

De två påståenden i Våga Visa-enkäten som eleverna fick ta ställning till inom detta område rör dels hur elever behandlar varandra, dels hur vuxna agerar gentemot elever.²

Svaren på dessa påståenden har vägts samman för att ge ett mått på den sociala miljön i skolan. De andelar som redovisas i tabellen nedan motsvarar andelen av *alla svar* (inte andelen av *alla elever*) som har varit instämmande, dvs “stämmer ganska bra” eller “stämmer mycket bra”.

² Påståendena löd: “Eleverna i min skola är snälla mot varandra” (årskurs 3 och 6) eller “Eleverna i min skola respekterar varandra” (årskurs 8), samt “I min skola säger vuxna till om någon säger eller gör något elakt” (årskurs 3) eller “I min skola ingriper de vuxna om någon elev behandlas illa” (årskurs 6 och 8).

Tabell 18.

God social miljö i skolan (%)	Årskurs 3			Årskurs 6			Årskurs 8		
	23/24	22/23	21/22	23/24	22/23	21/22	23/24	22/23	21/22
Drakskepps-skolan	83	75	86						
Myrängs-skolan	92	82	82						
Norskolan	68	93	97						
Slottparks-skolan	88	92	92						
Viggbyaskolan	73	72	92						
Ytterbyaskolan	78	83	86						
Brinkskolan	95	85	93	81	74	79			
Byleskolan	84	83	86	69	77	76			
Ellagårds-skolan	75	83	85	67	76	76			
Kyrkskolan	81	78	92	66	73	70			
Rösjöskolan	86	87	93	80	79	83			
Hägerneholms-skolan	81	81	78	56	82	76	74	26	Fick åk 8 läsåret 2022/23
Näsbydal-skolan				51	54	66	62	67	72
Näsbyparks-skolan				70	66	72	70	70	70
Skarpängs-skolan							77	60	70
Skolhagen-skolan							72	70	71
Vallatorps-skolan		76	87	67	67	67	63	65	67
Alla elever	83	83	87	68	72	74	71	65	70
Pojkar	84	85	85	72	74	77	74	64	73
Flickor	82	82	91	64	71	74	67	66	68

Resultaten visar att elevernas upplevelse av den sociala miljön i skolan är oförändrad i årskurs 3, har försämrats i årskurs 6 och förbättrats i årskurs 8 sedan 2023. Skillnaderna mellan flickor och pojkar är i stort sett obefintlig i

årskurs 3 men relativt tydlig i årskurs 6 och 8. Mellan årskurserna finns en tydlig skillnad där årskurs 3 har en mer positiv uppfattning än övriga årskurser.

Skolorna beskriver att de arbetar systematiskt och kontinuerligt med normerande arbete för att stärka kamratskap och goda relationer. Arbetet görs i nära samarbete med vårdnadshavare. God introduktion av nya medarbetare i skolans arbetssätt och rutiner bidrar också till stärkt upplevelse av kontinuitet och stabilitet.

Elevernas trivsel och mående i skolan

De påståenden i Våga Visa-enkäten som eleverna i årskurs 3 fick ta ställning till inom detta område var "Jag trivs i skolan" samt "Jag trivs på fritids". Eleverna i årskurs 6 och 8 har tagit ställning till påståendena "Jag trivs i skolan" samt "Jag mår oftast bra i skolan".

Svaren på dessa påståenden har vägts samman för att ge ett mått på god trivsel och mående i skolan. De andelar som redovisas i tabellen nedan motsvarar andelen av *alla svar* (inte andelen av *alla elever*) som har varit instämmande, dvs "stämmer ganska bra" eller "stämmer mycket bra".

Tabell 19.

God trivsel och mående i skolan (%)	Årskurs 3			Årskurs 6			Årskurs 8			
	Skola/läsår	23/24	22/23	21/22	23/24	22/23	21/22	23/24	22/23	21/22
Drakskepps-skolan	80	90	96							
Myrängs-skolan	91	87	94							
Norskolan	87	100	93							
Slottspark-skolan	93	96	97							
Viggbyskolan	87	95	100							
Ytterbyskolan	97	81	90							
Brinkskolan	96	94	97	81	89	86				
Byleskolan	93	92	91	47	86	81				
Ellagårds-skolan	88	89	86	86	93	87				
Kyrkskolan	84	89	96	76	78	80				
Rösjöskolan	95	91	96	79	89	86				

forts. God trivsel och mående i skolan (%)	Årskurs 3			Årskurs 6			Årskurs 8		
	Skola/läsår	23/24	22/23	21/22	23/24	22/23	21/22	23/24	22/23
Hägerneholms-skolan	92	89	87	63	90	86	82	38	Fick åk 8 läsåret 2022/23
Näsbydal-skolan				69	79	78	77	79	82
Näsbyrpar-skolan				75	83	87	78	80	84
Skarpängs-skolan							87	82	88
Skolhagen-skolan							80	91	91
Vallatorps-skolan	93	90	97	81	73	71	88	72	69
Alla elever	91	91	93	73	84	83	82	82	86
Pojkar	91	93	92	78	87	87	86	86	90
Flickor	91	91	94	68	84	82	77	78	83

Elever i årskurs 3 trivs och mår bäst i skolan enligt genomförd enkätundersökning. Lägst resultat finns i årskurs 6 och det kan också noteras att flickor i årskurs 6 och 8 trivs mindre bra jämfört med pojkarna i samma ålder.

Sammanfattande analys, elevernas hälsa

Täbys kommunala grundskolor bedriver ett aktivt och kontinuerligt arbete för att på olika sätt främja elevernas hälsa, vilket är en viktig förutsättning för elevernas utveckling såväl kunskapsmässigt i skolans olika ämnen som socialt i utvecklandet av normer och värden.

En stabil tillgång till såväl alla professioner i elevhälsan som lärare, fritidshemspersonal och elevassistenter bidrar till att elevhälsoarbetet kan bedrivas långsiktigt och proaktivt. Då elevers hälsa och kunskapsutveckling är nära sammanlänkade med varandra krävs även samsyn och nära samverkan mellan elevhälsans professioner, trygghetsteam och all pedagogisk personal. Skolor beskriver även vikten av en god samverkan med vårdnadshavare.

Skolor upplever en viss oro över somliga elevers psykiska hälsa, där några enheter beskriver en ökning av problematisk skolfrånvaro och behov av individuella anpassningar. Det blir viktigt att skolan snabbt agerar och tillhandahåller stöd till elever och vårdnadshavare där begynnande problematisk skolfrånvaro har börjat uppstå. Även god systematik i frånvaroutredningar på individnivå och välfungerande rutiner för uppföljning av närvaro på gruppnivå anges vara framgångsfaktorer. Bland vårdnadshavare märks ibland en högre acceptans för frånvaro jämfört med före covid-19-pandemin.

God relationell kompetens hos personalen ökar möjligheterna att eleverna upplever social och emotionell tillhörighet i skolan, vilket i sin tur skapar goda förutsättningar för såväl kunskapsmässig som social utveckling. Skolorna använder olika modeller för att arbeta med relationellt ledarskap och främjande av positiva beteenden, i exempelvis kompetensutveckling och regelbundna undervisningskonferenser.

Fysisk aktivitet är ett effektivt medel för god hälsa, såväl fysisk som psykisk. Skolorna använder sig bland annat av rörelsepauser under lektioner och organiserade rastaktiviteter. Rasterna är en viktig del av elevernas skoldag som kan användas för att främja såväl fysiskt som psykiskt och socialt välbefinnande. Skolorna lyfter betydelsen av en gynnsam fysisk miljö, till exempel att skolgården inbjuder till rörelse. För de yngre eleverna är det viktigt att fritidshemmet erbjuder organiserade rörelseaktiviteter och har tillgång till ändamålsenliga lokaler och utomhusmiljöer. Att planera och erbjuda aktiviteter som tilltalar även de äldre eleverna beskrivs som en viktig åtgärd för att öka såväl fysisk aktivitetsnivå som gemenskap och trivsel i skolan.

Att värdena för social miljö i skolan till viss del har sjunkit över tid kopplar skolor till att jargongen bland eleverna uppfattas ha blivit hårdare, där man anar ett samband med ökad användning av sociala medier och digitala spel vilket bland annat medför risk för kränkningar och mindre träning i att umgås med andra i grupp. Resultaten visar att upplevelsen av den sociala miljön i skolan samt trivsel och mående i skolan har sjunkit tydligast hos elever i årskurs 6.

Sammanfattningsvis har Täbys kommunala grundskolor generellt en relativt god måluppfyllelse inom social miljö i skolan samt elevers trivsel och mående i skolan. De exempel på lägre resultat som syns gäller för enskilda skolor och vissa årskurser. I dessa enskilda fall finns som regel orsaker som är kända och som skolan arbetar aktivt med att åtgärda.